svět katolickýma očima
MONITOR
publicistický čtrnáctideník
ročník XXIII., číslo 22
22. 11. 2026 / neprodejné

Z OBSAHU

Pravda o Kryštofu Kolumbovi 05
Vysoké školy jako nebezpečí pro svobodnou prosperující společnost? 06
Tichá revoluce, která mění církevní učení 14

Foto: Jan Šašinka / Člověk a Víra

Čas bdělého očekávání

Za několik dní začne adventní období, čas přípravy na Vánoce, který se vyznačuje bdělým očekáváním příchodu našeho Spasitele v duchu modlitby a obrácení. Slovo „advent“, které etymologicky pochází z latinského slova *adventus* (*ad-venire*), znamená „příchod“, a liturgická a duchovní tradice církve tento příchod chápe ze tří hledisek: z hlediska minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Odkaz na minulost nás vede k rozjímání nad prvním příchodem Spasitele, očekávaného Mesiáše Izraele, skrze něhož budou požehnány všechny národy. Rozjímáme nad Mesiášem, který se stal Dítětem v pokoře našeho lidského stavu a v chudobě svého narození v Betlémě. Kolik generací zbožných Izraelitů s oddaností a trpělivostí očekávalo naplnění slibů, které Bůh dal patriarchům a které ohlašovali proroci! „Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo“ (*Iz* 9, 1)... až konečně nadešla plnost časů a Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Odkaz na budoucnost nás vede k tomu, abychom upřeli svůj zrak na druhý příchod Krista na konci časů – nikoli v pokoře těla ani v chudobě, ale v majestátu slávy jako Všeobecného soudce. Ano, v ten den nebude Pilát tím, kdo bude soudit Ježíše. On, Ježíš, bude soudit vše a všechny podle pravdy a spravedlnosti, s milosrdenstvím.

Odkaz na přítomnost je nakonec výzvou k tomu, aby se příchod Spasitele uskutečnil nejen v širším kontextu univerzálních dějin spásy, ale i v „tady a teď“ každého z nás. Světlo, které bude postupně, týden po týdnu, zářit v každé ze svíček adventního věnce, je symbolem postupného, ale bezprostředního příchodu nového jasu, nové éry. Toto světlo plné naděje a života je předurčeno k tomu, aby zářilo v každém z nás, v našem vlastním životě, díky zbožné modlitbě, hlubokému zkoumání svědomí a upřímné touze po obrácení: to bude ten nejlepší způsob, jak se připravit na příchod Spasitele. A aby naše prosby byly v jeho přítomnosti vyslyšeny, tak se i letos opět naplní to, co je psáno: lid, který kráčel ve tmě smrti, uviděl veliké světlo...

P. Alfonso García-Huidobro C.
kněz Opus Dei

Francouzští biskupové vyzvali katolické nemocnice, aby se připravily na odmítnutí eutanazie

Francouzští biskupové vyzvali vedení katolických zdravotnických zařízení, aby včas upravilo své stanovy a vnitřní předpisy. Zařízení tak budou moci využít možnosti odmítnout provádění eutanazie a asistované sebevraždy, pokud by byly v rozporu s jejich posláním. Nová právní úprava se podle biskupů začne uplatňovat pravděpodobně v lednu 2027.

Dopis adresovaný vedení katolických zdravotnických zařízení a jejich týmům zveřejnili francouzští biskupové 8. listopadu na závěr podzimního plenárního zasedání v Lurdech. Obrátili se v něm na zdravotníky s podporou pro jejich práci a povzbudili je, aby dál rozvíjeli paliativní péči, mírnili bolest pacientů a byli nablízku také jejich rodinám.

Foto: Martina Řehořová / Člověk a Víra

Biskupové doporučují upravit stanovy a vnitřní předpisy

Francouzské Národní shromáždění schválilo zákon o takzvané pomoci při umírání letos 15. července. Ústavní rada jej 14. srpna shledala v souladu s ústavou a připojila tři výkladové výhrady. Podle jedné z nich mohou zdravotnická zařízení odmítnout poskytovat tuto službu ve svých prostorách, pokud je v rozporu s jejich stanovami nebo posláním. Biskupové proto doporučují neodkládat úpravu stanov, vnitřních řádů a dalších dokumentů. Připomněli zkušenost z Belgie, kde zákon z roku 2002 obsahoval ustanovení umožňující výhradu na úrovni zařízení. Toto ustanovení bylo v roce 2020 zrušeno. Podle biskupů belgický případ ukazuje, jak důležité je postupovat právně důsledně.

Podpora pacientů, rodin a zdravotníků

Biskupové připomněli slova papeže Lva XIV., která zazněla při jeho zářijové návštěvě Lurd: „Působit smrt nelze považovat za normální. Co je legální, není nutně morální.“ Zdravotnické týmy zároveň povzbudili, aby při doprovázení umírajících využívaly možností, které nabízí samostatný zákon o rozvoji paliativní péče, schválený na konci května.

V průběhu roku 2027 chce Francouzská biskupská konference vydat dokument, který vedením zdravotnických zařízení, zdravotníkům a nemocničním kaplanům nabídne teologická a pastorační východiska. Některé praktické otázky budou podle biskupů záviset na podobě připravovaných prováděcích předpisů.

Na plenárním zasedání, které se konalo od 3. do 8. listopadu, biskupové schválili také systém podpory lidí, kteří v dospělosti zažili sexuální násilí ze strany diecézního duchovního. Má začít fungovat v prvním čtvrtletí roku 2027.

EWTN News;
Francouzská biskupská konference;
Cirkev.cz

Jak na cíl – o knize *Pardál* Marka Dundy

U vzniku knihy *Pardál aneb jak na cíl*, kterou dostáváte jako dárek s tímto číslem *Monitoru*, stála myšlenka posbírat staré a mnohokrát osvědčené věci a vyjádřit je způsobem, který je srozumitelný dnešním lidem. Včetně těch mladých...

Neprozradím žádné tajemství, když napíši, že otec Marek Dunda, autor knihy *Pardál*, se inspiroval od jezuitů, hlavně od Tomáše kardinála Špidlíka SJ. Když se otce kardinála kdysi ptali, co dělá v Římě, s úsměvem odpověděl: „Čtu knihy, které dnes už nemá nikdo čas číst a vybírám z nich věci, které by měl dnes znát každý.“ Díky této inspiraci vznikla nejdříve série 36 duchovních přednášek otce Marka Dundy, která byla nesena přesně tímto záměrem. A z ní pak první krátká kniha: *Krokodýl aneb můžeš růst*. Nechali jsem do ní totiž dokreslit veselé obrázky krokodýlů – starého symbolu duchovního života (krokodýli prý totiž celý život rostou...). Říkali jsme si, ať je to celé odlehčenější a kniha zve k přečtení již po zběžném prolistování. Knížka měla velký úspěch, vytiskli jsme jich v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S už více než šedesát tisíc! A proto jsem společně s dalšími povzbuzoval otce Marka, aby pokračoval. Víc než pět let o dovolených pročítal další knihy, které dnes už lidé nemají čas číst a vybíral z nich to, co by i dnes měl vědět každý. A vznikla druhá kniha: po *Krokodýlovi* napsal *Pardála*.

Proč se jmenuje tak zvláštně? Otec Marek Dunda, to vysvětluje takto: „Viděli jste někdy záběry lovícího pardála? Pohled na tuto ‚velkou kočku‘ nás může naučit, jak moc vážně se má brát cíl. Pro ni je cílem to, co chce ulovit. Když se pro konkrétní cíl rozhodne, zcela se na něj koncentruje, vše ostatní tomu podřídí a pak už jde naplno a najisto na cíl. Svůj život bychom naprosto prohráli, kdybychom se nedostali do nebe. To je náš cíl! Celý náš život je totiž cesta ke svatosti. Pán Ježíš říká: ‚Buďte dokonalí, jako je i váš nebeský Otec dokonalý‘ (*Mt* 5,48). Zde je tedy program pro zbytek života – nic není důležitějšího. Jde o to neminout cíl! Nezastírám, že tyto stránky jsem nevymyslel já sám. Jsou poskládány z myšlenek mnoha duchovních velikánů. Snad se budou hodit i vám.“

Další výtisky obou knih můžete objednat přímo v A.M.I.M.S. na *www.fatym.com* nebo poslat e-mail na adresu apostolat@fatym.com. Doporučený příspěvek na tisk je pouze 15 Kč (+ obyčejné poštovné). Nejde nám o zisk. Jde nám o to, aby se tyto užitečné publikace co nejvíce šířily a aby bylo možné si je objednávat ve větším množství – třeba jako dárek pro druhé. Ze stejného důvodu jsou na webu *www.fatym.com* dostupné zdarma v plné verzi ke stažení v PDF formátu. Podobně dáváme zdarma v elektronické podobě k dispozici i téměř všechny knihy, které A.M.I.M.S. doposud vydal.

P. Pavel Zahradníček

P. ThLic. Pavel Zahradníček Th.D.
farář v Dubňanech

SLOVO KNĚZE

Již brzy uplyne 101 let od vydání okružního listu *Quas primas* (11.12.1925) papeže Pia XI., ve kterém zavedl slavnost Ježíše Krista Krále. Lze říci, že tato encyklika navazovala, a byla tedy jakýmsi pokračováním encykliky *Ubi arcano*, vydané jako reakce na postupující sekularizaci. I heslo tohoto papeže: „Pokoj Kristův v království Kristově“ svědčí o tom, že si byl vědom, že pravý pokoj po Velké válce a turbulentních změnách ve světě nemůže lidstvo najít bez Krista. Což i dějiny při zpětném pohledu dosvědčují.

Za pontifikátu Pia XI. se toho událo mnoho. Nejen pronásledování křesťanů v Mexiku a Sovětském svazu a nástup nacionálního socialismu v Německu, ale i pro papeže tolik bolestné spojenectví Itálie s Německem. Jako by on sám měl být svědkem toho, jak to dopadne, když jeho rady nebudou uposlechnuty. Vždyť první věta hned v úvodu encykliky *Quas primas* zní: „Odpad od Krista zdrojem dnešního zla.“ Věta od Ježíšova Vtělení stále aktuální. Stejně tak i slova o očekávaném užitku pro věřící v 18. odstavci:

„Vládnouti tedy jemu přísluší v mysli člověka, jehož povinností jest v dokonalém se podřízení pevně a vytrvale souhlasiti se zjevenými pravdami a naukami Kristovými; kralovati ve vůli, jejímž úkolem jest božských zákonů a nařízení poslouchali; kralovati v srdci, jehož údělem jest po odložení všech pozemských tužeb Boha nade všecko milovati a jeho jediného se držeti; kralovati v těle a jeho údech, které jako nástroje, či, abychom užili slov apoštola Pavla, jako ‚zdroj spravedlnosti pro Boha‘ (Řím. 6, 13), mají k vnitřnímu posvěcení duší sloužili. A to všechno ovšem jestli věřícím bude předloženo k plnému nahlédnutí a k uvážení, mnohem snáze budou vedeni ke všem nejdokonalejším věcem.“

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.
administrátor farnosti Zruč nad Sázavou

CO VÁM ŘÍKÁM, ŘÍKÁM VŠEM: BDĚTE!

29. listopad 2026 – 1. neděle adventní – Mk 13,33–37

Albrecht Dürer: *Kristus mezi učiteli* (1506)

Teofylakt

Učí nás bdělosti a modlitbě, obojímu. Mnozí totiž bdíme, ale noci trávíme v nepravostech. A hned poté uvádí podobenství, když říká: Je to jako s člověkem, který se vydal na cestu: opustil svůj dům, svým služebníkům svěřil pravomoc, každému určil jeho práci a vrátnému přikázal, aby bděl.

Povšimni si, že neřekl: „Nevím, kdy ten čas přijde," nýbrž: „Nevíte." Skryl to totiž pro náš prospěch. Neboť jestliže jsme nedbalí nyní, když neznáme konec, co bychom dělali, kdybychom jej znali? Pokračovali bychom ve svých zlých skutcích až do posledního dne. Všimněme si také jednotlivých označení: večer přichází konec tehdy, když člověk umírá ve stáří; o půlnoci, když umírá uprostřed mládí; za kuropění, když dosáhneme plnosti rozumu (neboť když dítě začne žít podle rozumu, tehdy v něm zakokrhá kohout a probudí je ze spánku smyslovosti); a ráno představuje dětský věk. Všichni tito lidé musí počítat s koncem. I dítě si musí dávat pozor, aby nezemřelo nepokřtěné.

Béda

Člověkem, který se vydal na cestu a opustil svůj dům, je Kristus, který po svém zmrtvýchvstání vystoupil jako vítěz k Otci a tělesně opustil Církev. Přesto jí však zůstával stále nablízku a pomáhal jí svou božskou přítomností.

Řehoř

Země je totiž domovem těla, které jako by se vydalo na cestu, když je náš Spasitel umístil do nebe. Svým služebníkům dal pravomoc vykonávat různé práce, neboť když svým věřícím udělil milost Ducha Svatého, dal jim schopnosti sloužit dobrými skutky. A přikázal bdít také vrátnému: řádu pastýřů přikazuje, aby pečoval o Církev, která mu byla svěřena. Bdělost a střežení bran srdce však není přikázáno pouze představitelům Církve, nýbrž nám všem, aby do něj neproniklo zlé našeptávání starého nepřítele a aby nás Pán nenalezl spící. Proto na závěr tohoto podobenství dodává: „Bděte tedy, neboť nevíte, kdy pán domu přijde, zda večer, či o půlnoci, nebo za kuropění, nebo ráno; aby vás nenalezl spící, až znenadání přijde!"

Jeroným

A svou řeč zakončuje tak, aby toto všeobecné přikázání slyšeli prostřednictvím prvních i ti poslední. Proto dodává: „Co říkám vám, říkám všem: Bděte!"

Augustin

Neřekl to totiž pouze těm, kteří ho tehdy poslouchali, nýbrž také těm, kteří přišli po nich před námi, nám samotným i těm, kteří přijdou po nás, až do jeho posledního příchodu. Má však snad tento den zastihnout všechny ještě v tomto životě? Anebo někdo namítne, že slova: Bděte, „aby vás nenalezl spící, až nečekaně přijde," se vztahují také na zemřelé? Proč tedy říká všem něco, co by se týkalo pouze těch, kteří budou žít v oné době, ledaže se to, jak jsem řekl, týká skutečně všech? Každému jednotlivci totiž nastane onen den tehdy, když přijde jeho vlastní den. Každý tedy musí odtud odejít v takovém stavu, v jakém bude souzen onoho dne. Každý křesťan má bdít, aby jej Pánův den nezastihl nepřipraveného. Tento den zastihne nepřipraveného toho, koho zastihne nepřipraveného poslední den jeho života.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

PRAVDA O KRYŠTOFU KOLUMBOVI

Sem tam slyšíme nepřesné příběhy o jedné z nejvíce nepochopených postav dějin. Je však důležité, aby každý dokázal rozlišovat mezi mýty a skutečností týkajícími se jednoho z nejzbožnějších evropských katolických objevitelů.

Současné výklady často vykreslují Kryštofa Kolumba jako krutého a chamtivého dobyvatele, který vyhladil původní obyvatelstvo a zahájil staletí útlaku. Nenechme se mýlit: takové charakteristiky jsou hrubě nepravdivé. Kolumbus byl ve skutečnosti zbožným katolíkem, kterého vedla touha bránit křesťanskou civilizaci.

Kolumbus se na své výpravy nevydával především proto, aby sám zbohatl. Hnala ho víra a touha bránit křesťanský svět. Podrobné zkoumání jeho deníků a korespondence, které na sklonku života shromáždil, ukazuje, že svou plavbu považoval za naplnění biblických proroctví a věřil, že její výnosy umožní financovat novou křížovou výpravu do Jeruzaléma. V dopise španělským panovníkům z roku 1493 napsal, že nově objevené země skýtají příhodné podmínky pro obrácení duší.

Kolumbus se vyznačoval hlubokou úctou k Panně Marii a často se odvolával na Boží prozřetelnost, což naznačuje, že jeho katolická víra utvářela podobu výpravy i její pohnutky. Jistě, hledalo se také zlato, nebylo však cílem samo o sobě. Mělo sloužit k financování misijního díla a pokračování *reconquisty*, tedy obrany křesťanských zemí před muslimskými nájezdníky.

A co tvrzení, že Kolumbus zosnoval genocidu původních obyvatel? Ano, po roce 1492 došlo k obrovskému úbytku obyvatelstva. Hlavní příčinou však byly nemoci, například pravé neštovice, spalničky a chřipka, vůči nimž původní obyvatelé neměli imunitu. Jejich životy nevyhasínaly v důsledku vykořisťování či vojenského násilí, ale působením nezáměrně zavlečených nemocí, což podstatně snižuje případnou mravní vinu.

První Kolumbova setkání s původními obyvateli byla většinou pokojná a vyznačovala se zvědavostí, pohostinností a nenásilnou směnou. Přestože někteří domorodci byli zajati, Kolumbus opakovaně nařizoval, aby se s nimi dobře zacházelo a aby byli pokřtěni.

Dióscoro Puebla: *První vylodění Kryštofa Kolumba v Americe* (1862)

Je pravda, že se Kolumbus někdy dopouštěl násilí a zneužívání pracovní síly; v těchto praktikách pak pokračovali další guvernéři a osadníci. Tvrzení o záměrném masovém vyhlazování jsou však přehnaná. Kolumbovy hříchy souvisely především s jeho světskou úlohou, v níž působil jako jakási prodloužená ruka španělského státu. K násilnému vykořisťování přispívali také obchodníci vedení vidinou zisku.

Katolická církev přitom v 16. století neúnavně usilovala o zlepšení života původních obyvatel a odsuzovala bezpráví páchané světskou mocí. Františkáni, dominikáni a jezuité hájili práva domorodců proti koloniální svévoli. Dominikán Bartolomé de las Casas se zasazoval o zajištění jejich přirozených práv vyplývajících z přirozeného zákona. Totéž poslání sdílel i Kolumbus, který doufal, že přivede duše ke katolické víře.

Kryštof Kolumbus byl člověkem své doby. Měl své chyby, byl ctižádostivý a někdy tvrdý, ale zároveň byl upřímně věřícím katolíkem, který riskoval život, aby zajistil bezpečnost křesťanské Evropy a ve jménu Ježíše Krista přiváděl duše k obrácení. Je zřejmé, že ho vedlo náboženské přesvědčení, i když mu ne vždy dokázal dostát. Posuzovat jej podle dnešních měřítek je nespravedlivé a málo velkorysé.

Současné výklady vytvořily z Kolumba karikaturu odtrženou od historické skutečnosti. K jednomu z největších světových objevitelů bychom měli být všichni alespoň trochu shovívaví a uznat jeho zásadní úlohu v dějinách křesťanského světa i zámořských objevů.

The Crucesignati
přeložil Pavel Štička

VYSOKÉ ŠKOLY JAKO NEBEZPEČÍ PRO SVOBODNOU PROSPERUJÍCÍ SPOLEČNOST?

Proč nevznikají nové technické obory, ale naopak ty powerpointové? Nikdo si nedokáže představit, k čemu jsou dobré, a přesto rostou jako houby po dešti. Pokud absolvent powerpointových oborů končí ve státní správě s nulovými zkušenostmi, není to hrozba?

Soukromá sféra hledá obecně tři typy lidí. V prvé řadě kohokoli s technickým vzděláním. To je takové vzdělání, jehož nositel nemůže požadovanou znalost okecat. Konstruktér musí vědět, kolik je sinus 30 stupňů, účetní, že debetní strana je vlevo, a lékař, kde je krkavice. Technické vzdělání není možné dokázat barevnou prezentací v powerpointu. Druhým hledaným typem je obchodník. Schopnost někomu něco prodat je v soukromé sféře vysoce ceněna, protože vyžaduje zvláštní schopnosti, trochu talentu a vytrvalost. Soukromá sféra potřebuje také manažery. To je člověk, který je schopen vést lidi v konkurenčním prostředí. Manažerem se nikdo nestane přes noc, a proto se po škole na tuto pozici téměř nikdo nedostane rovnou.

Foto: Anička Guthrie / Člověk a Víra

Trend? Bezoborové vzdělání

Školství ale neprodukuje lidi s technickým vzděláním. Neustále stoupá počet absolventů, kteří vystudovali takzvané bezoborové vzdělání. Vyznačuje se tím, že je těžké si představit, jaké předměty se tam učí. Ještě těžší je si vybavit, kdo by za takové znalosti byl ochoten zaplatit vlastní peníze. Ne cizí, ale vlastní. Smrtící spirála bezoborového vzdělání vede k tomu, že společnost degeneruje, protože absolventi končí ve státní správě, kde roztáčejí kola nesmyslných regulací, šílených zákonů a podporují zakládání dalších bezoborových škol. Jejich arogance je způsobena získaným titulem a jejich ignorance tím, že jim plat běží bez ohledu na to, jak děsivé škody působí.

Pět zákonů lidské hlouposti

Elegantně to popsal italský profesor ekonomie Carlo Cipolla ve své knize o základních zákonech lidské hlouposti. Definoval pět zákonů. První zákon říká, že každý z nás vždy a nevyhnutelně podcení počet hloupých lidí v populaci. A druhý zákon navazuje tvrzením, že pravděpodobnost, že je někdo hloupý, je zcela nezávislá na jeho dalších vlastnostech. Vůbec například nesouvisí se vzděláním. Třetí zákon je klíčový a definuje hloupou osobu jako takovou, která způsobí druhé osobě nebo skupině osob škodu, aniž by si sama polepšila, a dokonce škodí svými činy sama sobě.

Mafián versus naivka

Existují čtyři skupiny lidí. Inteligentní lidé jsou tací, jejichž činy pomohou jim samým a zároveň jsou prospěšné druhým nebo jsou pro ně alespoň neutrální. Naivní lidé poškozují svými činy sami sebe, ale přitom pomohou druhým. Bandité nebo mafiáni jsou ve třetí skupině. Jejich činnost směřuje k vlastnímu obohacení na úkor všech okolo. Plus pro ně, pro ostatní minus. Poslední čtvrtou skupinou jsou lidé hloupí. Ti svými činy škodí druhým a v mnoha případech i sobě. Jako jediní ze všech čtyř skupin nevytváří žádné hodnoty ani pro sebe, ani pro druhé. Jejich činy škodí univerzálně všem.

Největší nebezpečí?

S inteligentními lidmi je radost spolupracovat. Naivní lidé jsou nebezpeční zejména sami sobě. Nejnebezpečnější skupinou ale nejsou bandité. Bandité a mafiáni se chovají racionálně. Chtějí obrat druhé, ale nechtějí zničit systém, který produkuje. Chápou, že bez produkce nebude co krást. Lidé, kteří škodí sobě i druhým, jsou největší hrozbou. Proto říká čtvrtý a pátý zákon Carla Cipolly, že lidé opakovaně podceňují schopnost hloupých lidí působit nedozírné škody, a přestože nejsou nijak formálně organizováni, chovají se jako řízeni neviditelnou rukou. Není úplně jisté, zda Carlo Cipolla mínil svoji knihu jako satiru, nebo jako vážnou úvahu. Ale jeho myšlenky umožňují vidět hrozbu určitého typu vysokoškolského

vzdělání s novými konturami.

Lidé s bezoborovým vzděláním jsou největším nebezpečím. Domnívajíce se, že věcem rozumí, přestože by neuřídili ani stánek s párky, ničí ekonomiku, aniž by si sami výrazně přilepšili. Až na čestné výjimky osob, kteří pochopí, že než to zničí, mohou si nakrást sami pro sebe.

Za vším je Rusko

Proč začal Západ podporovat bezoborová studia? Může za to Rusko. V roce 1957 vypustil tehdejší Sovětský svaz do vesmíru Sputnik 1, první umělou družici na světě. V USA vypukla panika. Titulek v novinách hlásal: „Musíme komunisty dohnat, nebo jsme mrtví.“ Američtí zákonodárci zareagovali obratem a v roce 1958 schválili zákon s názvem „Zákon o vzdělávání pro národní obranu“. Aby USA dohnaly Sovětský svaz, rozhodla se vláda podporovat technické obory známé pod zkratkou STEM neboli „Science, Technology, Engineering and Mathematics”. Podle nového zákona začala federální vláda poskytovat vysokým školám fondy na podporu studentů s „vynikajícím akademickým potenciálem“ v oborech STEM.

O několik let později se to zvrtlo, protože se vláda rozhodla, že jakékoli vysokoškolské vzdělání je dobré, a začala podporovat všechny obory. Školné začalo výrazně růst, zvyšoval se počet bezoborových studií, rostla zadluženost studentů a jejich příjmy začaly klesat, protože soukromý sektor nemá pro bezoborové vzdělání žádné slušně ohodnocené uplatnění. Podobně se vyvíjelo školství v ostatních západních zemích.

Diplománie

Západní společnost se dostala do fáze pokročilé diplománie. Za pomoci nějakého kusu papíru se člověk snaží přesvědčit zaměstnavatele, kolegy nebo kohokoli dalšího o svých schopnostech a intelektuálním rozhledu. Zaměstnavatelé začali požadovat kus papíru i na pozice, které by mohl vykonávat téměř každý člověk, pokud mu nechybí snaha se něco naučit. V éře diplománie se řada prezentovaných kusů papíru stala pouze důkazem, že jeho držitel promrhal dostatečné množství času studováním věcí, které znaly už

Foto: Stanislav (jr.) Pospíšil / Člověk a Víra

jeho babičky, byť to nebyly schopné popsat tak vědecky. V extrémní verzi strávil čas učením se, jak rozvracet společnost novými pavědeckými poznatky o neexistenci pohlaví.

Diplománie může být dokonce i retroaktivní. Přestože někdo vykonává dobře svoji práci již desítky let, musí si najednou „doplnit” vzdělání, protože bez diplomu by to dále nemohl dělat. Takové nařízení vždy vymyslí produkt diplománie ve státní správě, protože jeho znalosti reálného světa končí u přesvědčení, že výplata přijde vždy. Výsledek? Klondike pro pseudovzdělávací firmy a ohňostroj naprosto neproduktivně stráveného času pro všechny zúčastněné.

Co říká zdravý rozum?

Motivace určuje výsledek. To je univerzální zákon lidského chování. Hodinová mzda podporuje flákání, výkonová mzda výkon. Platí to i pro vysokoškolské vzdělání. Západ, Český stát a veřejná sféra selhaly. Masivně podporují vznik a existenci bezoborových studií a všeobecný nástup diplománie. Dopustily, aby na řemeslné dovednosti a jakoukoli jinou práci, bez ohledu na její společenskou prospěšnost, dopadl stín méněcennosti. Motivují mladé lidi ke studiu nesmyslných oborů a finančně podporují vznik početné třídy lidí, pro něž představuje Brusel, státní správa nebo na ní napojené neziskovky jediné ucházející možnosti pracovního uplatnění. To vše naprosto v rozporu se zdravým rozumem, který přesvědčivě definovala filmová hláška: „Pán Bůh nadělil každému dle svého uvážení, Kelišová.” Progresivní levice svojí diplománií vykopala ve společnosti nesmyslné příkopy.

Množírny kvazi-odborníků

Země je zaplavena množírnami expertů, kteří jsou bez státních peněz odsouzeni k nezáviděníhodné představě, že by se museli živit prací. Proto stojí na barikádách v první řadě, nemilosrdně bojují za zachování svých privilegií a neváhají označovat své spoluobčany výrazy, které by v obráceném gardu slavná nestranná justice okamžitě stíhala. Ne, to není podkopávání důvěryhodnosti ani justice, ani školství. Když je král nahý a nevinná holčička řekne, že je nahý, nemění se tím faktický stav věci. Pouze dojde ke sladění slov a reality. Pro rádce, kteří přehazují královu pokladnici, je to samozřejmě nepřijatelné. Proto tolik křičí.

Svoboda je křehká věc

Uchránit ji není jednoduché. Za velkou louží pečlivě studovali zkušenosti antického Řecka a Říma a dospěli k závěru, že nejlepší bude namíchat to lepší z monarchie, aristokracie a demokracie. Celý příběh vám přináší nová série ligy svobodných v podání Marka Vašuta (viz *ligasvobodnych.cz*).

Post scriptum

Podle nového pravidla, které začalo platit v USA, musí fakulty prokázat, že průměrná mzda jejich absolventů je vyšší než u osob, které žádnou vysokou školu nemají. Pokud ne, ztratí nárok na podporu federální vlády. Nastavená úroveň příjmu pro udržení podpory je zhruba na 60% průměrné mzdy.

syrzdarma.cz

SOUŽITÍ NESEZDANÝCH A NEPOPULÁRNÍ PRAVDA O LÁSCE A ZÁKONU

V únoru roku 2020 se Pamela Andersonová po pouhých dvanácti dnech manželství rozešla se svým mužem, filmovým magnátem Jonem Petersem, a prohlásila: „Život je cesta a láska je proces. S vědomím této všeobecně platné pravdy jsme se vzájemně rozhodli odložit úřední stvrzení našeho manželství a vložit důvěru v tento proces.“

Britney Spearsová zase ve dnes již proslulém titulním rozhovoru pro časopis *Rolling Stone* z dubna 1999 popsala, jak ze dne na den přestala milovat svého tehdejšího přítele z doby dospívání: „Jednoho dne jsem se probudila a cvak, bylo to prostě pryč.“ Internetový portál *Oxford Reference*, který sdružuje „2 miliony digitalizovaných hesel ze slovníků, příruček a encyklopedií nakladatelství Oxford University Press“, definuje lásku jako „intenzivní cit náklonnosti nebo přitažlivosti, hlubší a silnější než pouhá sympatie, zejména je-li spojen s romantickým či sexuálním vztahem k druhé osobě“.

Foto: Ivana Bužková / Člověk a Víra

Láska jako pocit

Všechny tři uvedené příklady mají jedno společné: víru či přesvědčení, že láska je pocit – „intenzivní cit“, který se stejně jako většina jiných citů může vyčerpat a „zmizet“. Láska je chápána spíše jako „proces“ než jako něco „formálně stvrzeného“, jak bychom to mohli očekávali například u manželství potvrzeného „oddacím listem“.

Ačkoli jde jen o malý vzorek, uvedené příklady odrážejí některé z nejběžnějších pohledů na lásku na počátku 21. století. Láska je vnímána jako cit. Je spíše proměnlivá a otevřená než pevně vymezená a zavazující. Je spontánní, podobně jako v Hérakleitově obrazu řeky, do níž „nikdo nevstoupí dvakrát“. Ve své nejryzejší podobě nemá láska žádnou pevnou formu, ale spíše neustále a bez omezení plyne – tedy alespoň do chvíle, než plynout přestane.

Toto pojetí lásky se odráží ve výrazném nárůstu počtu katolických párů, které spolu žijí již před uzavřením manželství. Pensylvánští biskupové vymezili „soužití bez manželství“ jako „vztah muže a ženy, kteří spolu sexuálně žijí a sdílejí společnou domácnost, ačkoli nejsou sezdáni“. Podle průzkumu mezi dospělými Američany, který v říjnu 2019 provedlo Pew Research Center, považovalo 62% katolíků nezávazný sex mimo manželství za „někdy nebo vždy přijatelný“.

Méně zřejmé však bývá, že tyto rozšířené představy o lásce stavějí lásku a zákon proti sobě způsobem, který je biblickému pohledu na lásku a mezilidské vztahy zcela cizí. V jejich duchu se slova svatého Pavla „kdo miluje druhého, naplnil zákon“ (*Ř* 13,8) vykládají tak, že zákon je překonán a jeho formální požadavky a spravedlnost ustupují mírnější, pozitivnější a méně odsuzující lásce. Takový výklad je však z několika důvodů mylný.

Láska zákon naplňuje, neporušuje

Předně: je-li láska pouhý cit a platí-li, jak nás učí svatý Jan, že „Bůh je láska“ (*1J* 4,8), pak je Bůh cit. Ponechám na laskavé úvaze čtenáře, aby sám domyslel katastrofální důsledky, které by pro nás všechny mělo, kdyby Bůh skutečně byl jen pouhým citem. Je jich příliš mnoho na to, než abychom je mohli vypočítat. Stačí však připomenout, že Ježíš při svém vrcholném skutku lásky na kříži na Velký pátek neprožíval žádné příjemné citové vzepětí.

Za druhé: když Pavel učí, že „kdo miluje druhého, naplnil zákon“, nemyslí tím, že zákon odkládáme. Naopak nás tím učí něčemu podstatnému o lásce samotné, a sice že láska zákon naplňuje, nikoli porušuje. Skutky, které porušují Boží zákon, nejsou skutky lásky, neboť láska zákon naplňuje, místo aby jej přestupovala. Například sdílet manželské lože mimo svátost manželství – což se dnes běžně označuje výrazem „milovat

se“ – znamená porušovat šesté přikázání Desatera. Nelze to tedy nazývat láskou, alespoň z biblického hlediska. Vynechat nedělní mši svatou znamená porušit třetí přikázání Desatera. Jde o víc než o pouhé nedodržení pravidel. Je to selhání v lásce, protože láska zákon naplňuje a neporušuje jej.

To je v plném souladu s Kristovým učením: „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit“ (*Mt* 5,17). Naplnění lásky neznamená, že zákon nebereme v potaz. V lásce naopak zákon naplňujeme, místo abychom jej zanedbávali nebo jeho formální požadavky odsouvali stranou tím, že jej porušujeme.

Podobnou myšlenku vyjádřil i svatý Bonaventura, když učil, že Boží zákon není „zachováván stejným způsobem ve Starém a Novém zákoně, ale lépe v Novém a nejúplněji v nebeské vlasti. Neboť Bůh žije podle zákonů, které sám dal“ (viz *Collationes in Hexaëmeron*, XIII, 17). Jestliže Bůh žije podle zákonů, které nám dal, a Bůh je láska, pak láska nikdy není bezzákonná. Když tedy porušujeme zákon, nerosteme tím v dokonalosti lásky, ale spíše zaséváme bezzákonnost v sobě i v druhých. Bezzákonnost však nemá nic společného s jediným pravým Bohem, který je láska.

Buďte „pravdiví v lásce“

Odkud se tedy bere představa, že láska zbavuje člověka povinnosti plnit formální požadavky zákona, a tím se sama stává bezzákonnou? Svatý Pavel ve svém druhém listu Tesalonickým (*2Te* 2,8–9) staví do protikladu Krista a postavu, kterou nazývá „ten zlý“. Popisuje jej jako toho, kdo „přijde v moci satanově, bude konat kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky“. Nyní je sice držen na uzdě tím, „kdo tomu brání“, ale jakmile bude tato překážka odstraněna, „ten zlý“ se zjeví. Bude na čas vypuštěn a bude rozsévat „klamná znamení a zázraky“, avšak Pán Ježíš jej nakonec zabije a zahubí „svým slavným příchodem“.

Mohli bychom být v pokušení usoudit, že žijeme v posledním období dějin, kdy bude ten zlý vypuštěn, aby v našem světě rozpoutal zkázu. Tak tomu však nutně nemusí být. Pavel totiž v témže listu rovněž napsal: „Ta nepravost již působí“ (*2Te* 2,7), a Ježíš nazval satana lhářem a „otcem lži“ (*J* 8,44). Tyto texty přinejmenším odhalují klamný původ onoho nenápadného svodu, který se skrývá v každém pojetí lásky přinášejícím ovoce bezzákonnosti. V novém světle se tak ukazuje také Pavlova výzva Efezanům, aby byli „pravdiví v lásce“ (*Ef* 4,15). Znamená to žít lásku v pravdě tím, že Boží zákon naplňujeme, místo abychom jej porušovali – pravá láska totiž nikdy není bezzákonná. Pravda o lásce vychází z přirozenosti Boha, který je láska, a proto zákon naplňuje. Vždyť i „Bůh žije podle zákonů, které sám dal“ – a to znamená, že nikdy nebude lhát.

P. Dan Pattee
Catholic Exchange
přeložil Jan Šindelka

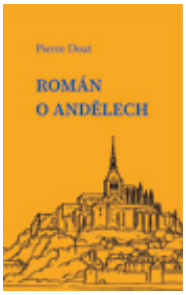

P. Dan Pattee
františkánský kněz

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Karel Boromejský: Promluvy o eucharistii
Svatý Karel Boromejský v šestnácti promluvách odhaluje hluboký význam eucharistie pro život každého křesťana. Předkládá ji jako pramen víry, blízkosti Kristu i proměny celého světa.
Brož., 200 s., cena 249 Kč

Jacques Philippe: 365 duchovních perel
Výběr myšlenek otce Jacquese Philippa na každý den v roce k povzbuzení ve víře a prohloubení duchovního života.
Váz., 184 s., cena 325 Kč

Pierre Doat: Román o andělech
Alex se nečekaně ocitne v ráji, kde se setká se svým andělem strážným. Jeho vyprávění odhaluje tajemství nebeských bytostí, jejich poslání i tragédii Luciferovy vzpoury. Příběh se přitom prolíná s Alexovým pozemským hledáním smyslu života, které ho zavede až ke slavné Hoře svatého Michaela v Normandii.
Brož., 152 s., cena 299 Kč

CO ZNAMENÁ, ŽE MARIA JE MATKOU CÍRKVE?

Matka církve – to není jen pěkné oslovení, nýbrž živá skutečnost, která vyrůstá z nejhlubšího jádra křesťanské víry.

Už v třicátých letech 20. století, kdy se katolická církev v českých zemích potýkala s novými myšlenkovými proudy a společenskými výzvami, mnozí katoličtí autoři (zhusta kněží, řeholníci) připomínali, že Maria není pouhou postavou minulosti, ale matkou všech, kdo se hlásí k jejímu Synu. Tento pohled se opírá o starobylou tradici, která vidí v Marii nejen Matku Boží, ale zároveň Matku těla, jehož hlavou je Kristus. Pochopit tento vztah znamená vstoupit do tajemství, které spojuje nebeské s pozemským, věčné s časným a které se každého věřícího osobně dotýká.

Základní kámen mariánské spirituality spočívá v uznání jejího božského mateřství. Když se v roce 431 sešel ekumenický sněm v Efezu, odmítl Nestoriovo učení, podle něhož byla Maria pouze matkou lidské přirozenosti Kristovy. Sněm slavnostně potvrdil, že Maria porodila Boha, a proto jí právem náleží titul *Theotokos* – Bohorodička. V tom okamžiku se otevřela cesta k pochopení fundamentální pravdy: kde je hlava, tam je i tělo. Jestliže je Kristus hlavou církve a Maria je Matkou této hlavy, pak logicky vyplývá, že je také matkou všech údů, tedy všech věřících.

Toto duchovní mateřství se však neuskutečnilo pouze v tichu betlémské noci, kdy Maria poté, co jej při zvěstování přijala, porodila Boží slovo. Bylo plně zpečetěno na hoře Kalvárii, v okamžiku nejvyššího utrpení. Když Ježíš umírá na kříži, pronáší slova, která zcela mění význam Mariina mateřství. Nejdříve se obrací k Matce: „Ženo, to je tvůj syn!“ a nato k učedníku Janovi: „To je tvá matka!“ Tato slova nejsou pouhým výrazem něžné péče umírajícího Syna o svou matku. Jsou posledním činem lásky Spasitele, kterou objímá celý svět.

Mater Ecclesiae. Foto: Carlo Pelagalli

Druhým pilířem mariánského mateřství je její přímluva. Starobylá zbožnost viděla v Marii ženu oděnou sluncem, která stojí proti draku a chrání své potomstvo. V praxi to znamenalo, že věřící k ní vzhlíželi jako k nejmocnější orodovnici u Božího trůnu. Její přímluva byla považována za silnější než přímluva všech ostatních svatých, protože vyrůstala z jedinečného vztahu k Synovi. Církev vzývá Marii pod tituly jako „Panna mocná“, „Panna dobrotivá“, „Uzdravení nemocných“, „Útočiště hříšníků“ či „Potěšení zarmoucených“. Věřící se k ní obracejí v nemoci, v nebezpečí i v duchovním zápasu, přesvědčeni, že matka, která pod křížem přijala za děti všechny učedníky, nezanechá nikoho bez pomoci. Sv. Bernard (+1153) vyjadřuje tuto víru slovy: „Pamatuj, láskyhodná Panno Maria, že nikdy nebylo slýcháno, abys opustila toho, kdo se utíkal pod Tvou ochranu, kdo vzýval Tvou moc, kdo prosil o Tvou přímluvu. V této důvěře se také já k Tobě utíkám, Panno panen a Matko. K Tobě přicházím, před Tebou stojím, já kající hříšník. Dobrá Matko Slova, neodvracej se od mých slov, ale slyš je a vyslyš!“

Třetím rozměrem je Mariina úloha výchovná. Její život byl chápán jako ideální příklad dokonalé odevzdanosti Boží vůli. Od chvíle, kdy archanděl Gabriel přinesl zvěst, až po okamžik pod křížem, Maria nikdy neváhala. Její neustálé „staň se“ – „Jsem služebnice Páně“ – se stalo měřítkem pro každého, kdo se rozhodl následovat Krista. Církev proto vidí v Marii nejen ochránkyni, ale i učitelku, která své děti vede k vytrvalosti v dobrém.

Čtvrtým aspektem je Mariina role v jednotě církve. V době, kdy se objevovaly nové spory a rozdělení, byla Maria vnímána jako pouto, které drží věřící pohromadě. Její úcta překračovala hranice národů i stavů. Mariánská zbožnost je praktickou eklesiologií – učením o pod-

statě a struktuře církve. Věřící z různých zemí a kultur se mohli sjednotit v úctě k Marii, která je jejich společnou nebeskou matkou. Není bez významu, že v některých historických okamžicích církevního rozdělení se jedním z viditelných bodů odlišnosti stal právě vztah k Marii. Tam, kde byla tradiční mariánská úcta odmítnuta či výrazně oslabena, mizel zároveň jeden z prvků, který po staletí spojoval věřící napříč národy a společenskými vrstvami.

Pátým rozměrem je Mariino mateřství v každodenním životě věřících. Lidé ji vzývají v konkrétních situacích – v nemoci, v nebezpečí, v rozhodování, v zármutku. Její mateřství se tak stávalo živou skutečností, která dávala sílu čelit výzvám všedního dne. Není to abstraktní teologická pravda, nýbrž zkušenost, kterou generace věřících zakouší ve svých životech.

Šestým prvkem je Mariino mateřství jako pozvání k následování. Církev nikdy nevyzývala k pouhé úctě, nýbrž k napodobování. Kdo chce být pravým dítětem Marie, musí přijmout její postoje: pokoru, poslušnost, vytrvalost v utrpení a radostnou odevzdanost Boží vůli. Tím se mariánská úcta stává cestou k osobní svatosti. Není to zbožnost orientovaná pouze na minulost, nýbrž na transformaci vlastního života zde a nyní.

Sedmým rozměrem je Mariino mateřství v eschatologickém naplnění. Tradice vypráví, že Maria byla vzata do nebeské slávy tělem i duší. Tento dar nebyl odměnou pouze za její osobní zásluhy, ale také znamením, že církev, jejíž život se skrývá s Kristem v Bohu, dosáhne plnosti vzkříšení. Maria tak předjímá osud všech věřících a zároveň je ujišťuje, že jejich cesta není marná.

Osmým prvkem je Mariino mateřství v duchovním boji. Maria je pro věřící štítem proti všem nebezpečím. Připomeňme si příběh rytíře, který tvrdil, že má štít, od něhož se odrazí všechny nepřátelské šípy, a když ho vyzvali, aby jej ukázal, odpověděl: „To je Panna Maria, pomoc, která nezklame.“ V každém pokušení, v každé bolesti, v každém nebezpečí se věřící může obrátit k Marii a najít v ní podporu a ochranu.

Pochopit Marii jako Matku církve znamená tedy vstoupit do vztahu, který přesahuje pouhou úctu či sentimentální zbožnost. Je to vztah, v němž se osobní víra stává součástí velkého společenství věřících, jehož hlavou je Kristus a matkou je Maria. Maria si přeje být matkou každého z nás, chránit nás, vést nás a jednoho dne nás přivítat v nebi slovy: „Můj jsi, synu, má jsi, dcero, pojď, již dlouho na tebe čekám, pojď do mé náruče.“

Zdeňka Rybová

Zdeňka Rybová
šéfredaktorka RC Monitoru

GENDEROVÁ IDEOLOGIE A VÝMARSKÁ REPUBLIKA

Právě poslouchám rozhovor, v němž vystupují středoškolské sportovkyně, které se obrátily na soud, aby mohly soutěžit bez nutnosti čelit mužům vydávajícím se za ženy. Je to naprosto šílené!

Jedna z těch mladých žen uvedla, že když se o této otázce jednalo na zasedání místní školské rady, všichni mužští členové rady hlasovali na podporu práv biologických žen, zatímco všechny ženské členky rady hlasovaly ve prospěch trans sportovců. Ta mladá žena před přítomnými uvedla, že ji to šokovalo a zklamalo. Tak často jsou to právě ženy, kdo v otázkách týkajících se žen zastávají ty nejhorší postoje. Včetně migrace.

Hitler v nás

Sedím tady v úžasu nad odvahou těch mladých žen. Jedna z nich právě řekla, že když přišla do své kmenové třídy v tričku s nápisem „ZACHRAŇME ŽENSKÝ SPORT“, učitelka jí řekla: „Tímhle jsi v mých očích klesla pod úroveň člověka.“ Přátelé, až se woke hnutí znovu dostane k moci, což se klidně může stát, ještě přitvrdí. Nejoddanější stoupenci woke ideologie nás, kteří s nimi nesouhlasíme, nepovažují za lidské bytosti. A víte, co to znamená.

Tohle všechno na mě působí zvláštním způsobem, protože jsem na cestě letadlem dočetl vynikající knihu *Hitler v nás* od filozofa Maxe Picarda, švýcarského, německy mluvícího Žida, který konvertoval ke katolicismu. Napsal ji v roce 1946, bezprostředně po porážce nacismu. Hlavní myšlenkou knihy je, že to, co se stalo v Německu, nebyla jednorázová událost. Vzpomeňme na Solženicynovo varování, že co se stalo v Rusku – vítězství totalitního komunismu –, se za určitých podmínek může stát kdekoli na světě. Totéž podle Maxe Picarda platí i o nacismu.

Picardova základní teze je, že moderní poměry vytvořily atmosféru, která byla připravena přijmout Hitlera. Proč? Protože účinně zničily křesťanství a na hlubší rovině také víru lidí v existenci závazného transcendentního řádu, který jim umožňoval nacházet ve světě smysl. To umožnilo, aby v lidské duši nastal chaos – Picard pro to používá slovo „nespojitost“ –, takže lidé přestali vnímat organické spojení s minulostí i s veške-

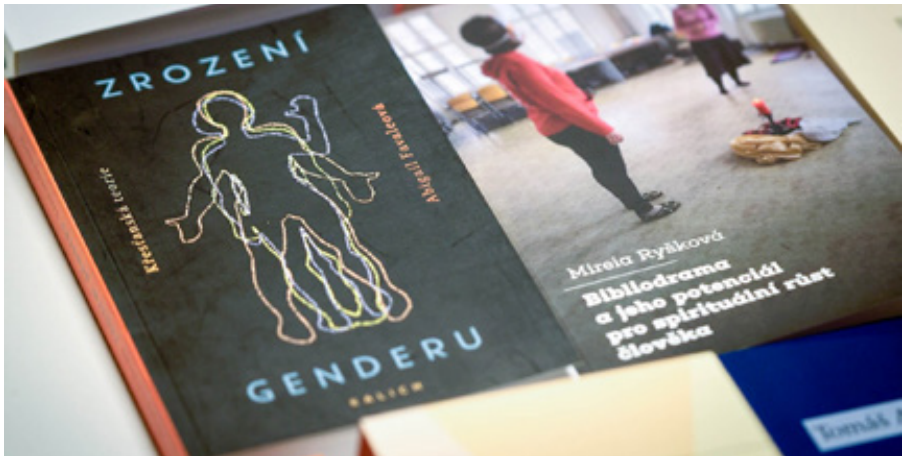

Foto: Jiří Vopálenský / Člověk a Víra

rými hodnotami, které přesahují jejich vlastní já. Zůstali bez kořenů, roztříštění a v podstatě osamělí (právě to měla na mysli Arendtová tvrzením, že „sociální atomizace" byla zdaleka hlavním faktorem vítězství totality v Německu i v Rusku).

Picard píše, že v Německu za Výmarské republiky lidé žili pouze přítomným okamžikem a vedli „rozpojený" život, ve kterém nic nemuselo souviset s ničím jiným. K tomuto pocitu falešné reality pomáhalo přispívat rozšíření hromadných sdělovacích prostředků – „rozhlasu" (kdyby se tak Picard dožil internetu!). V takovém prostředí lidé začali věřit, že základem pravdy jsou jejich vlastní emoce a citové potřeby. Hitlerovu porážku Picard připisoval Bohu a západním spojeneckým mocnostem (především Americe a Británii), kde lidé dosud věřili v Boha nebo alespoň v křesťanský základ morálky. Přesto napsal, že podmínky, které vynesly Hitlera k moci, existují v celé moderní společnosti. Napsal: „Tato obludná věž zla, která vyrostla v Německu, ukázala nejen tam, ale celému lidstvu, že žádný člověk, žádný národ ani žádný svět nemohou stát na základu rozkladu a zla." Dále uvedl (zvýraznění podle originálu):

Je na *ostatních národech*, aby si uvědomily, že zlo, které se v Německu tyčilo jako věž, bylo pomníkem jejich vlastního zla a že se tento pomník zla nezřítil pouze jako trest pro Němce, ale také jako varování pro ostatní národy. Zřítil se proto, aby se zlomila páteř zlu nejen v této jediné zemi, ale i ve všech dalších.

... V Německu se v plnosti projevilo a jako celek se zhroutilo to, co jako *dispozice* existuje ve všech národech.

Bez křesťanství zbývá jen vůle k moci

Musím poděkovat svému příteli Eddiemu LaRowovi, že mi tuto vzácnou knihu daroval. Ve světle jejích myšlenek nyní přepisuji závěrečnou kapitolu své knihy *Weimar America* (Výmarská Amerika). Picard – znovu připomeňme, že šlo o etnického Žida, který konvertoval ke katolicismu – poukazuje na to, že antisemitismus v křesťanském světě samozřejmě existoval už dlouho, ale křesťanství stále mělo vnitřní zdroje k boji proti němu. Bez křesťanství a bez autority Bible však nezbývá nic. Všechno se stává jen vůlí k moci.

To je hlavní myšlenka knihy *Weimar America* – a v podstatě i Picardova myšlenka: žijeme v době duchovního a filozofického chaosu a jsme stejně jako Němci ve dvacátých letech připraveni přijmout svého vlastního nového a nepochybně velmi odlišného Adolfa Hitlera. Může to být člověk zleva nebo zprava. Může být bez jakýchkoli pevných ideologických kořenů. Stačí mu jen najít způsob, jak smysluplně uchopit zdrcující obavy vykořeněných, osamělých a vydělených lidí, kteří ztratili důvěru v instituce, probudit v nich pocit křivdy a dát jim Příběh, díky němuž porozumí vlastnímu utrpení a naleznou způsob, jak ho vykoupit. Jak říkají Picard i Arendtová, nemusí to dávat logický smysl. Stačí, když je to vnitřně konzistentní. Už se nepohybujeme ve sféře racionality. Nacházíme se v oblasti psychologie. A v konečném důsledku jde o duchovní rovinu. Hovoříme zde o zlu a o podmínkách, které potřebuje k tomu, aby zvítězilo.

Obnovené křesťanství

Po přečtení Picarda mě už tolik nepřekvapuje děsivý vzestup otevřené nenávisti vůči Židům mezi příslušníky generace Z na levici i pravici. Tato generace nemá žádnou živou vzpomínku na holokaust či nacismus – přinejmenším ne takovou, která by utvářela a usměrňovala její myšlení a jednání. A co víc, jak ukážu v knize *Weimar America*, dospívání pod vlivem internetu v ní vypěstovalo „sociální imaginaci" (slovy Charlese Taylora), která je přímo učebnicovým příkladem chaosu a roztříštěnosti.

Nevím, jak proti tomu bojovat. Několik nápadů mám a ve své knize se jim budu věnovat. Pokud však neobnovíme pevnou podobu křesťanství – nikoli jeho falešné, antisemitské a misogynní formy, které mezi příslušníky generace Z nabývají na síle –, jsme ztraceni.

Zpátky k genderové ideologii: právě ta je názorným příkladem toho, o čem Picard mluví. Pokud již nevnímáme přirozenou souvislost mezi biologickým pohlavím a sexuální identitou, je to jasné znamení, že žijeme ve společnosti, která ztratila své těžiště a řítí se do nihilismu. Je povzbuzující sledovat náznaky, že se společnost v této otázce snad – opravdu jen snad – začíná vracet k zdravému rozumu (alespoň ve Spojených státech), ale už samotný fakt, že se tato myšlenka vůbec objevila a stala se nezpochybnitelným dogmatem ve vědě, médiích, soudnictví i dalších institucích, o něčem svědčí. A svědčí o něčem závažném.

Rod Dreher
Rod Dreher's Diary
přeložila Alena Švecová

Rod Dreher
novinář a spisovatel

CHUDOBA NENÍ CESTOU DO NEBE

Zatímco péče o chudé byla pro katolíky vždy povinností, idealizování si chudoby není cestou ke svatosti.

Byl jsem vychován jako katolík – vůni kadidla jsem znal dřív než znělky ranních animovaných pohádek. Můj otec byl (a stále je) farmář, moje matka pečovatelka o staré lidi na sklonku života. Nebyli jsme chudí, ale věděli jsme, co to znamená zápasit o živobytí. Když jsem tedy nedávno zaslechl, že láska k chudým – ať už má jejich chudoba jakoukoli podobu – je evangelijním znakem církve věrné Božímu srdci, pocítil jsem něco mezi podrážděním a *déjà vu*. Ne že bych s láskou k chudým nesouhlasil. Spíš mi vadí, že mnozí katolíci jako by si pletli chudobu se samotnou svatostí.

Je to starý katolický zvyk, idealizovat si utrpení. Někdy mezi svatým Františkem, který se vysvlékl donaha, a nekonečnými řečmi o „blahoslavených tichých" jsme začali zaměňovat bídu za ctnost, jako by platilo, že čím méně vlastníte, tím čistší máte duši. Je to útěšná představa, zvlášť pro ty, kteří žijí v nuzných poměrech. Ale ztotožňovat chudobu s čistotou je stejně falešné jako ztotožňovat bohatství se zkažeností. Chudí mohou být krutí, bohatí mohou být laskaví a dobrota se nedá měřit stavem bankovního účtu ani sešlapanými botami.[1]

Pravdou je, že Bible chudobu neoslavuje, prostě o ní odmítá hovořit nepravdivě. Písmo často zmiňuje chudé – ne jako vzory ctnosti, ale jako lidi, kterým je třeba pomáhat, sytit je a zacházet s nimi s úctou. Kristus stoloval s rybáři i celníky – ne proto, aby posvěcoval chudobu, ale aby zbořil hierarchii, která hodnotu člověka měřila majetkem. Přikázání bylo jasné: sytit hladové, oblékat nahé a pozvedat padlé – ne uctívat jejich stav. Chudoba nikdy neměla být scénou pro svatost, ale spíše výzvou ke spravedlnosti.

Mnozí už nemilujeme chudé tolik, jako milujeme, když je vidět, že je milujeme. Někde mezi kázáním a fotografií s ubožáky se chudoba mění v rekvizitu.

Je to nebezpečný klam, protože se snaží zacházet s lidmi, které má pozvednout, jako by to byly děti. Když s chudými zachází jako s posvátnými předměty, a ne jako se samostatnými lidmi, zbavuje je jejich vlastní vůle a možnosti jednat. Je to lítost převlečená za víru. Můj otec říkával: „Práce je modlitba, na kterou Bůh odpovídá nejrychleji." A měl pravdu. Skutečný soucit se neprojevuje házením mincí do sbírky, které pak říkáme charita; projevuje se snahou o vytvoření podmínek, kdy lidé vaše mince už nebudou potřebovat.

Ale takové řeči se těžko slyší. Dáváme přednost symbolům před systémy. Dáváme přednost obrazu bosého kněze před představou vzdělaného dělníka. Když papež chválí „lásku k chudým", je na místě zmínit ruku v ruce s ní též lásku ke schopnostem, k odpovědnosti, k důstojnosti práce.

Není náhodou, že sbírka církevního umění je plná plačících Madon a krvácejících svatých. Jako by utrpení bylo platidlem, jako by bylo možno si za bolest koupit spásu. To je omyl. Utrpení není svátost, ale stav – často způsobený lidmi –, kterému se někdy dá zabránit, ale nikdy není hoden uctívání. Evangelia nám říkají, abychom sytili hladové, ne abychom oslavovali hlad.

Mluvíme často o „různých podobách" chudoby – nejen materiální, ale i citové, duchovní a sociální. Ale může to být i zavádějící: když je každý nějakým způsobem chudý, pak už vlastně není chudý nikdo.

A přesto tato slova nepíšu jako cynik, ale jako katolík, který stále věří ve vykoupení, a to jak osobní, tak institucionální. Moje matka po desetihodinových směnách, kdy pozvedala těla i duše, ztělesňovala Krista mnohem víc než jakékoli kázání, které jsem kdy slyšel. Její víra byla a stále je prostá a neokázalá. Nikdy si nepletla chudobu s čistotou, protože obojí viděla zblízka, někdy u téhož člověka. Chudí nejsou morálními maskoty. Jsou to lidé, kteří se snaží proplouvat životem s tím, co jim zbylo z vlastní sebeúcty. Někomu se to daří, jinému ne – stejně jako nám ostatním. Povýšit chudobu na úroveň svatosti znamená chovat se blahosklonně k duším, které Kristus považoval za sobě rovné.

Katolictví mě naučilo disciplíně, oběti a opravdové úctě. Ale úcta bez uvědomění se mění v sentimentalitu a právě tou dnes církev až příliš často žije. Má-li láska k chudým něco znamenat, musí zahrnovat pomoc, aby přestali být chudí – ne skrze lítost, ne skrze okázalost, ale skrze příležitosti, vzdělání a obnovení soběstačnosti.

Papež Lev se možná domnívá, že chudoba je zrcadlem odrážejícím Boží srdce. Já si ale myslím, že je to zrcadlo, v němž vidíme vlastní selhání – politická, lidská i morální. Svět nepotřebuje další smutné svaté, ale méně těch, kdo smutku jen nečinně přihlížejí.

John Mac Ghlionn
Crisis Magazine
přeložil Pavel Štička

John Mac Ghlionn
badatel, esejista a publicista

1 Je však třeba říci nahlas něco, co bývá zapomenuto: chudoba jako bída a chudoba jako evangelijní postoj nejsou totéž. Bída – tedy nedostatek, hlad, nejistota a existenční ohrožení – je zlo, které podle Písma vyžaduje naši aktivní odpověď. Evangelijní „chudoba v duchu" naproti tomu nesouvisí s materiálním nedostatkem, ale s vnitřní svobodou: s tím, že člověk nic nevlastní absolutně, že dokáže nepřivlastňovat si svět ani Boha a žít s otevřenýma rukama (*Mt* 5,3). Můžete mít prázdnou peněženku a přitom plné ego; stejně jako můžete mít peněženku plnou a přitom pokorné srdce. Pokud si tato dvě pojetí nesmícháme, zmizí i častý omyl, že církev chválí nedostatek. Chválí pouze ctnostný postoj srdce – nikoli bídu. A právě z takového rozlišení je jasné, že papežova slova o lásce k chudým nejsou výzvou k oslavě nouze, ale k tomu, abychom lidem pomohli z ní ven a zároveň sami žili bez přilnutí k věcem. – pozn. red.

TICHÁ REVOLUCE, KTERÁ MĚNÍ CÍRKEVNÍ UČENÍ

Poznámka redakce: Následující komentář napsal biskup Robert Mutsaerts, pomocný biskup diecéze 's-Hertogenbosch. Varuje před snahou měnit církevní nauku nikoli otevřeně, ale jejím dlouhodobým přehlížením a postupným vyprazdňováním prostřednictvím praxe, která je s ní v rozporu.

Za dva tisíce let své existence přestála katolická církev snad všechno, co může nějakou instituci potkat: špatné papeže, zkorumpované biskupy, hereze, schizmata, revoluce, pronásledování, upadající kláštery, zpustlé duchovenstvo i teology natolik odhodlané být originální, že nakonec už jen oni sami rozuměli tomu, co vlastně chtějí říct.

Arius zmizel, Nicea zůstala

A přesto je církev stále zde. Nikoli proto, že by katolíci vždy jednali rozumně. To by byla poněkud odvážná historická hypotéza. Církev přežila proto, že se znovu a znovu opakoval jeden pozoruhodný jev: jakmile se rozplynul dým, utichly sváry a vyčerpala se intelektuální ekvilibristika, katolické pravověří prokázalo mimořádnou životaschopnost. Arius zmizel, Nicea zůstala. Kataři zmizeli, vyznání víry zůstalo. Jansenismus, modernismus a desítky dalších módních směrů přišly s tím, že jim patří budoucnost, a skončily jako poznámky pod čarou. Katolicismus má poměrně jednoduchý prubířský kámen: kontinuitu. Odtud plyne význam Tradice, tedy víry, která nám byla předána.

To neznamená, že se nikdy nesmí nic změnit. Liturgie se vyvíjela, kanonické právo se měnilo, církevní disciplína se upravovala a teologické formulace se tříbily. Dub vypadá po pěti stech letech jinak, než když byl žaludem. Když však z tohoto žaludu náhle vyroste tulipán, pak se již asi nedá mluvit o „vývoji".

A právě v tom spočívá problém, který je jádrem současné krize v církvi. Žádné velkolepé dobývání Vatikánu se nekoná. Nauka na první pohled zůstává beze změny. Dnešní církevní formule zní přibližně takto: „Učení se samozřejmě nemění, změnit se však musí náš pastorační přístup." To působí uklidňujícím dojmem – dokud pastorační praxe celé roky nesděluje pravý opak učení, které se údajně nezměnilo.

Německá cesta: „Doprovázíme!"

Vezměme si Německo. Německá synodální cesta se nezabývala pouze správními reformami nebo lepší kontrolou výkonu biskupské pravomoci. Její oficiální program zahrnoval sexualitu, homosexualitu, roli žen v církevních úřadech a strukturu autority v církvi. V roce 2023 dokonce přijala usnesení požadující zavedení oficiálních obřadů žehnání mimo jiné pro stejnopohlavní páry a pro rozvedené, kteří uzavřeli nový civilní sňatek, včetně liturgických forem, jež měly být pro tento účel vytvořeny.

Problém rozpoznal i samotný Řím. V roce 2022 Svatý stolec výslovně prohlásil, že německá synodální cesta nemá pravomoc zavádět nové formy řízení ani nové směry v otázkách věrouky a mravů, neboť by tím mohla způsobit „zranění církevního společenství" a ohrozit jednotu církve. To je závažné vyjádření. Musí-li Řím veřejně upozorňovat účastníky procesu vedeného biskupy, že nesmí zavádět novou morálku, zjevně už nejde jen o několik nešťastných výstřelků.

A přesto proces pokračuje. V dubnu 2025 vydali zástupci Německé biskupské konference a Ústředního výboru německých katolíků (ZdK) pokyny, jež výslovně podporují žehnání znovu sezdaným rozvedeným osobám, párům jakékoli sexuální orientace i dalším párům, které neuzavřely církevní sňatek. A opět nezaznívá argument „dosavadní učení bylo mylné", nýbrž „doprovázíme lidi". Nikoli: „Morálka se změnila," ale: „Jde o pastorační blízkost." Kdo vznese námitku, rychle se ocitne v podivné roli farizeje. Reformátor má lásku; pravověrný katolík nemá zjevně nic než soubor předpisů. Z rétorického hlediska je to pozoruhodně účinné.

„To, co vidíte, není to, co máme na mysli"

Tentýž problém se projevil v souvislosti s prohlášením *Fiducia supplicans*. Tento dokument z roku 2023 formálně a výslovně zachovává katolické učení o manželství. Dokonce uvádí, že svazky osob stejného pohlaví nesmí být zaměňovány s manželstvím a že příslušná požehnání nesmí mít liturgickou podobu připomínající svatební obřad. Zároveň však dovoluje udělovat stejnopohlavním párům spontánní požehnání. Člověk by musel být mimořádně naivní, aby si myslel, že symbolická gesta nic neznamenají.

Den po zveřejnění dokumentu požehnal americký jezuita James Martin v New Yorku za přítomnosti médií civilně sezdanému stejnopohlavnímu páru. Formálně lze říci: žádné manželství uzavřeno nebylo. Fakticky však polovina světa viděla dva muže žijící v manželském svazku, kteří společně přijímají požehnání od katolického kněze.

A znovu se objevuje ono zvláštní rozlišení: „To, co vidíte, není to, co máme na mysli." Z dlouhodobého hlediska je taková pastorační strategie těžko udržitelná. Svátostný jazyk církve je koneckonců postaven právě na viditelných znameních. Jestliže jsme po staletí učili, že gesta mají význam, těžko se nyní můžeme obrátit a tvrdit, že církevnímu požehnání lze správně porozumět pouze po prostudování poznámek pod čarou v římském dokumentu.

Dále je tu antverpský biskup Johan

Byzantská freska prvního nicejského koncilu v kostele sv. Mikuláše z Myry. Foto: Hispalois / wikimedia

Bonny. V březnu 2026 prohlásil, že v roce 2028 hodlá v Antverpách vysvětit na kněze ženaté muže – a to po mimořádně krátké přípravě; kněžství ve skutečnosti vyžaduje o několik let formace více. Dokonce celou záležitost podal tak, že podle něj otázkou již není, zda k tomu dojde, ale kdy. Kandidáti se již připravují, ačkoli k samotnému svěcení by stále bylo zapotřebí svolení Říma.

Rozlišování?

A právě tím tento případ tak výmluvně ilustruje nový styl řízení církve. Nejprve se vytvoří očekávání. Potom se začne vše prakticky připravovat. A nakonec se Řím požádá, aby dodatečně schválil stav, který byl mezitím vytvořen. Otázka už nezní: Co církev dovoluje? Nýbrž: Co můžeme začít dělat už teď, aby to církev později jen obtížně mohla zvrátit? To není synodalita. To je teologie, která Řím staví před hotovou věc.

A tím se dostáváme k papeži Františkovi. Jeho pontifikát pěstoval kulturu, v níž byla dvojznačnost až nápadně často vykládána progresivním směrem. Formule byla víceméně pokaždé stejná: učení zůstává nedotčeno, ale konkrétní případ je složitý; normy nadále platí, ale je zapotřebí rozlišování; nauka je jasná, ale pastorační uplatnění se může lišit.

Samo o sobě na tom není nic nekatolického. I Tomáš Akvinský chápal, že ctnost prozíravosti je třeba uplatňovat na konkrétní okolnosti. Když se však prakticky každá výjimka ubírá stejným směrem, je namístě se ptát, zda ještě vůbec jde o výjimky.

Důvod k obavám je zde zcela namístě. Proč? Stačí se začíst do církevních dějin. Revoluce v církvi málokdy začínají oznámením: „Od pondělí rušíme dva tisíce let katolické tradice.“ Postupují jinak.

Nejprve se řekne, že určité učení bylo „nesprávně pochopeno“. Potom že jeho terminologie „zraňuje“. Dále že nikdo nechce učení měnit, ale že je zapotřebí „pastorační prostor“. Následně se objeví místní experimenty. Z experimentů se stane praxe. Praxe vyvolá očekávání. Očekávání se mění v „žitou realitu“. A nakonec jsou ti, kdo nadále hájí původní učení, dotazováni, proč tak strnule lpějí na formulaci, která už údajně zastarala.

Jediný skutečně revoluční produkt církve: evangelium

To je tichá revoluce. Nikoli popření dogmatu, ale jeho vyprchání. Nikoli: „Toto již není pravda,“ nýbrž: „Dnes o tom musíme mluvit s větším rozlišováním.“ Nikoli: „Šesté přikázání již neplatí,“ nýbrž: „Nesmíme lidi zatěžovat pravidly.“ Nikoli: „Kněžství se mění,“ nýbrž: „Potřeby místního společenství si žádají nové formy.“ Tak může určité učení po celá desetiletí formálně zůstávat v katechismu, zatímco v pastorační praxi postupně ztrácí význam.

Církev někdy musí nacházet nová slova, aby tutéž pravdu hlásala srozumitelně. Avšak právě z tohoto důvodu rozhodující otázka nezní: „Mění se něco?“ Otázka spíše zní: „Lze v tom, co se mění, stále ještě rozpoznat organický vývoj toho, co předcházelo, nebo jde o rozchod s minulostí?“ Kontinuita proto není zálibou nostalgiků. Je to katolické kritérium. Katolická otázka nikdy nezní jen: „Je to laskavé?“, „Je to inkluzivní?“, „Funguje to pastoračně?“ Rozhodující otázkou zůstává: Je to tatáž víra, kterou jsme přijali? Víra Pavlova, Augustinova, Tomáše Akvinského, tridentského koncilu, Newmana, Jana Pavla II. a Benedikta XVI.?

Snad největší ironií současné situace je, že progresivní reformy jsou již šedesát let propagovány jako nezbytné k tomu, aby se církev stala přitažlivější pro moderního člověka. Kostely v silně sekularizovaných zemích se mezitím dál vyprazdňují. Možná že na moderního člověka dělá církev, která mu říká to, co už četl ve včerejších novinách, menší dojem, než jsme si mysleli. Proč by měl někdo v neděli ráno brzy vstávat jen proto, aby si v kostele vyslechl tutéž morálku, kterou mu zdarma nabídla sobotní večerní *talk show*? Až po čase v lavicích nikdo nezůstane, můžeme si blahopřát, že jsme se ocitli v prorockém předvoji. Existuje však i jiná možnost: totiž že jsme prostě špatně odbočili.

Církev má pouze jeden skutečně revoluční produkt: evangelium. A naneštěstí pro marketingové oddělení nelze tento produkt přizpůsobovat trhu. Křesťanství nevzniklo proto, že se dvanáct apoštolů rozhodlo lépe sladit s duchem doby. Hlásali něco, co jejich současníkům připadalo někdy krásné, jindy šílené a někdy pohoršlivé. Za to je nezvali k synodálnímu diskusnímu stolu. Zabíjeli je.

Mons. Robert Mutsaerts
Per Mariam: Mater Dolorosa
přeložil Pavel Štička

Mons. Robert Mutsaerts
světící biskup dieecéze 's-Hertogenbosch

KDO JSME, KDYŽ SE ZROVNA NIKDO NEDÍVÁ?

Národ se prý pozná podle společného jazyka, dějin, území, tradic, někdy také podle původu či víry. Žádná definice ale nepostihne vše. Národ je i každodenní plebiscit: rozhodujeme, zda k sobě patříme. Třeba tím, že se zajímáme o věci veřejné, chráníme společné dědictví a nenecháme druhým, aby nám právo na pokojný nesouhlas přiznávali podle toho, zda se jim líbí náš názor. Přirozeně přitom vyhledáváme své názorové spojence, lidi, kteří s námi sdílejí podobné principy praktického života.

Shromáždění má být prostorem, kde se mohou ozvat i ti, jejichž hlas zrovna není módní. Jestliže o tom, kdo smí projít městem, rozhoduje hlasitost odpůrců nebo síla blokády, nerozhoduje už svoboda, ale převaha. Kulatý stůl ve Sněmovně, který Hnutí pro život iniciovalo na základě zkušeností z posledních ročníků Pochodů pro život, nebyl jen debatou o jedné akci. Ochrana lidského života totiž začíná (také) ochranou práva o něm veřejně mluvit.

Jenže jakmile se začne mluvit o veřejném prostoru, rychle vytahujeme nálepky. Pravice, levice, konzervativec, liberál. Stačí jeden lajk na sociální síti, jedna poznámka u rodinného oběda nebo i (ne) správný kamarád a máme pocit, že jsme člověka přečetli. Měli bychom méně rychle třídit a více se ptát, protože člověk není součet nějakých lajků ani křivky oblíbenosti tou či onou skupinou.

V debatě o ochraně života se mýlíme podobně. Někdo očekává, že veřejná manifestace bude především přednáškou z filozofie a politické teorie. Jenže vedle otázky, jak lidskou důstojnost obhájit, stojí stejně naléhavá otázka, jak ji konkrétně žít. Hnutí pro život ve své odpovědi na jednu kritiku připomíná, že jeho zvláštní úlohou je praktická pomoc ženám v obtížné situaci. Filozof může vysvětlovat principy, zákonodárce tvořit zákony, lékař léčit. A někdo musí také zvednout telefon, najít ubytování, obstarat výbavu pro dítě a zůstat nablízku, když první řešení nevyjde. Princip bez skutku snadno zůstane jen dobře formulovanou větou, skutek bez principu zase může ztratit směr. Potřebujeme obojí. Vaší pozornosti doporučuji článek na blogu webu Hnutí pro život.

Foto: vatican.va

Papež Lev XIV. mladým v Argentině připomněl, aby neklekali před modlami naší doby: před úspěchem, penězi, popularitou a okamžitým potěšením. I my si stavíme oltáře z vlastního obrazu, vlivu a (dosaďte si sami).

Individualismus má ovšem i církevní podobu: povolání pojaté jako seberealizace. Touze po tom, co chci já, a pokud možno na prvním místě, může podlehnout i současné pojetí povolání, a debata o ženském kněžství to ukazuje zřetelně. Silný vnitřní prožitek vlastního poslání ještě sám o sobě neznamená, že jde o povolání v církevním smyslu. Kněžství není funkcí, o jejímž obsazení by rozhodovaly osobní preference nebo představy, které v dané době převládají ve společnosti. Je svátostí, a církev její podobu nepokládá za vlastní konstrukt, který by se dal přizpůsobovat dobovým požadavkům; chápe ji jako skutečnost přijatou v apoštolské tradici a věrně předávanou. Právě proto je třeba rozlišovat službu v církvi od nároku na konkrétní postavení a od osobní představy o vlastním poslání.

Jedna věc přitom platí: kým jsme, se neprokazuje jen tím, co o sobě říkáme. Rozhoduje také to, co každý den děláme – a před kým jsme ochotni sklonit hlavu.

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.
Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.
Vydávání *RC Monitoru* je možné jedině díky zaslaným darům. Náklady na přípravu, tisk a distribuci jednoho čísla vycházejí asi na 40 Kč, což za rok činí 960 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze dle § 15 odst. 1 nebo dle § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu uplatnit pro snížení základu daně.
Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 240008911 1/2010
Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010.